

Nepotpisani se dopisao na hrvatsku. Nepotpisana se plama tiskaju po 5 nivo, svaki redakcija: Oglašaj od 8 radnjakih stotij 60 k., za svaki redakciju 6 k.; ili u službu upozorenju uz pogodbu na upravljenu. Novi se žili poštarskom neputljivo (nogom postoljno) na odjeljateljstvu "Naša Sloga". Imo, prezime i nazivku poštne vlaste točno označiti.

Komu list nedodjele na vrlo, neka je toj odgovarajući u otvoren plamu, na kojo se ne plaća poštarnica, ako se izvana napiše: "Roklamovala".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički, list.

"Slogom rastu male stvari, a nasloga sve pokvari". Nar. Pos.

Našo sjedinjenje.

Iz liste, na cara i kralja rodjendan.

IV.

Nit u ovoj drugoj poli nije se postupalo, nit se postupa pojedincu u svih zemaljama. U onoj zemlji, koja je u prvoj spomenutom polom u takovoj pravnoj svezu, da ju oblasti u svojih naslovih nose, ponoklje je i poduprilo težnju našeg naroda, a končanu svrhu sa je na mnego, bar hipno, također doseglo. Jer dok su zastupnici narodu to zemlju u prvačju vremena postavljali svojim glavnim zahtjevom sjedinjenje sa naravnim stvoritom, sad toga nit nespomnuju, o tom imamor-kome žuto. Oni za ono mimo što su dobili, podupiru ono, koji su njima pomogli to dobiti, a to iz bojanja, da jih ovi nebi napustili to poduprili ona dva življa, kojih jednoga podrežuju, a kojih drugoga su stvorili. Nja su već tako okovali, da nepochupi nit najveće istoimene bratje u zemlji, koja je promu, svojim suzemljem drugo narodnosti zastupana manjinom.

Slijede se dogadjia u drugoj ukljupini zemaljih isto polo: jednog zemlji dalo se jo toga prilidno, ali tako rekuć ujek, da se nošna brinuti za svetu najužu i istoinomu bratu, nalarođu se u manjini proma inorodnikom svojoj zemlji, koja pod njimi stoji, lejkoj se nedjeli uči najprimitivniji ujekoj narodnoga obstanka, i sa koju se malo ili ništa i na materijalnom polju radi. Zastupnici ono zemlju ipak podupiru ono, koji su narodu u njihovoj zemlji nešto pravuh ozivovtorovili. Ozivovtorovili su ih, jer su prisiljeni, jer drugi ne mogli obstojati), prom su to oni isti, koji našim sunarodnikom drugih zemaljih nedaju duševno nit odohvanti. Primjera netreba navajati, jer su obično poznati. A sam pisac Članak "Lirija" iztaknuo je, da je zemaljsko školsko više juče nego li glas narodnih odslaučnikih.

* * *

Nesretno i već ubilja nosneno stanje, u kojem se nalazimo, kojemu su nešto drugi a mnogo sami krivi, morali bi, ako nam je do obstanka, ako hoćemo sačuvati ono, što su nam od naših predjih baštini, što su nam oni proti jačim, i fizičkim i moralno, suvražnikom obranili, ako hoćemo napredovati, sami najprije hotjati premjentiti, pak prisiliti druge, da se promjeni.

Tu hotaju imali bi i u ovom upravnom stanju, u kojem smo, pokazivati u svem našem javnom življenu, izličio se i radeć kao uđa jedan ciljnik. Peiliča nam pružaju zemaljski sabori, carevinsko više, delageće. Za vremje zemaljskih izborih imali bi se podupirati, a u saboru samih raditi nekim sporazumljenoj. Nek nas vezamaljuje pokrajinska autonomija, upravo za to, jer je po krajinsku u nje narodna.

U carevinskom vištu imali bi svu naši zastupnici zemaljih jedno polo ujek sporazumno, kao rođena bratja,

raditi, neputujući, da se u nijednoj zemlji zatre naš narod, podupirući svih, u svakom, držeći ujek na pamet, da se jedno nezatire, jer se ne može i da bi na njo rod došao čim bi drugo zatrelo. Oni svi, kao jedan imali bi nadujte sporazumiti se s drugimi skupinama carevinskog više: to onimi, koji imaju još nezivotvorivih pravah, to onimi, koji su željni, da se pravica kroji svim narodom manjicima, imenito pak srodnim narodima.

Članovi svake pojedine skupine imali bi točno pobijediti svoje na pravu osnovano zahtjevo, pak red svim radju sobom: ti podupiri meno u manjim a ja ti tebe u tvrđih, i neandovoljimo se dok se neispuni svim svim. Kad bi tako bilo, onda se nobi trobalo bojati, da nas nobi čosi i Pobjaci pomogli).

Pravica je jedna; svu imaju pravo na nju; nepozna zatočenja, obeslanja, povlastice i ničijih, obzirnosti napram unikom.

U delegacijama, jedinom zakonodavnom tlu, u kojem se sastaju, odlučujući obujih poluh našeg narodu, nebi ovi nječi smjeli zaboraviti, da su si rođena bratja oni i njihovi manjatariji; ujek imati pred očima skupno probitko, i nastojati složiti se imenito na zastupnici srednjih narodala. Tu se razpravljuju odnose i trećeg udu naša krasno uljedno domovino, koja je učima ustavnoga života, a kojima je još zajedno uđoluzimo, a kojega stanju pada i viestih istinitih trećih dobiti, vama, za kojega bi se također hrvatski pohrani.

A tako, kako u obujevih zemaljih, u kojima se sastaju, odlučujući obujih poluh našeg narodu, imalo bi se i drugdje raditi, svu pravu nadolje skupu uosti, zajedinstva, uvjeta obastanka: mada narodom samim u pojedinih zemaljih, u društvenih, čitaonicih, na sastavcih, taborih, kod slavnostih; na možoljnih sastanci i slavnostih mada cijelim narodom; u leujigah i novinah, koje bi nas imalo potjeru među sobom upoznavati, sblizivati, ujedinjavati; sred medju narodom i podupirući medju sobom dobrovornu, duževnu ili tjesnu družtvu, kao što je Niemi i Talijani, nečinec pokrajinskih razlikih čina, rade, i kao što je to shodno pisac Članaka "Lirija" iztaknuo. Kad se to bude stivalo, onda mi stalno, u nedugo vremu, postigemo za čim težino.

* * *

Naše sjedinjenje, po onom što rekoso, imalo bi se dogoditi pod imenom Hrvatska, jer prirodno i po-vjetno. Kad bi tko god našao shodnije, opravdanje, razboritije imo, evaku-mul Nam je imo mnogo, al sve nje. Nesnosnosti stanja i odočajah, u kojih se nalazimo, namozemo se riešiti za jedinstvenost i do ove na prvom mjestu nam je stalo. Ona nek bude svrha, imo makar sredstvo, za kojo se za Boga nepropriremo, neg uporabimo ono, kojim ćemo prije do svrhe doći.

B. B.

Zapisnik

rođivo sjednicu obalinskoga zastupstva u Pazinu, držeći u dvorcu obd. uroda dno 20. agusta 1887.

Prodejnik: g. Innocent Fabris, na-dolnik, na 28 zastupniku.

G. Vinko Marjanović, tajnik-poro-

vodja.

Od strane el. o. kr. kot. kapotanata: poglaviti gosp. Josip vitez Fabris do Brodontha, o. k. poliški komesar.

G. načelnik, nakon konstiruiranja pri-avutnosti zakonitog broja gg. obd. zastupnik, otvorit sjednion ob 10 $\frac{1}{4}$ sati u Jutro.

Toč. 1. Načelnik postavlja na dnevni red:

Ostanje zapisnika sjednicu od 10. ju-

nja t. g. te učak prodržati raspisati, da

li ima tko proti sastavku listoga ita priboroviti.

Obalnik sastupava izjavljujući se:

Dobro je i listino sastavljen, slatomo se podpunomo se predstaviti zapisnikom, koji u vlastiti odobravamo i odlučujemo, da su podpšao po juče odabreni zastupnici.

Ad 1. Zapisnik sjednicu obd. zastup-avtiva odobrava se.

Zapisnik g. Franu Bukovacu molj prekjeduljiti na ried, a zadobitvi ju, pro-govori:

Kao nadopunjeno i u savozu sa pro-đnjim nam zapisnikom, dase mi jo predložiti upite na g. načelnika, i to radi priboroviti sastav, ovo tko:

Uči smo i dobre razumjeli, što je u zapisniku uvršćeno, ali žalivo nevrlo so značajno zastupstvo. Pitam g. načelnika:

Kako vrši, ili joli ovražio g. načelnik zaključko obd. zastupstva pređlih sjednic, osobito pak: zašto nije nabavio sliko Nj. o. k. apost. Volčić, promilostivog nam poslanačkog učitelja, to prešasog carevida Rudolfu, kako je to bilo odlučeno jošto u sjednici 5. aprila t. g.

G. načelnik odvraća: Ovo nije na dnevnom redu, nadopunjain o temu govoriti.

G. Bukovac: Molim g. načelniku, da izvoli postaviti na dnevni red ovaj upit i da dopusti glasovanje o priboroviti sastavu.

Nadolnik odvraća: Ja sam plan radio sliku dva puta u Trat i u Puli: tajnik planio je u Beč, ali nije mogli dobiti sliku p. ž. županju mjeri, moralo bi se tako kovo poslovno dati sliku.

G. Bukovac nastavlja:

Vidio sam i dito mnogo talijanskih poslanih, upravljenih Budom hrvatske narodnosti, u pr. u Baran, Jurčić, a i do-skora svi zapisnici u učudu sa Hrvati pišu sa talijanskim jezikom.

Imam dapađe ovđo nalog na župan-avto u Trvižu plan u hrvatskom jeziku, a podpis glasi: "I Podestā Innocent Fabris" — smješnik li ali i žalostnih stvari!

Molim g. načelniku, da o svih ovih upitih, kao i ostalih, koji će slediti, dade glasovati o prečnosti.

G. načelnik pita, da li ima tko proti tomu prigovoriti.

Cikolupno zastupstvo izrečo: Svi smo složni i hoćemo, da se glasujemo o prečnosti.

G. načelnik postavlja prečnost prije izrečenih upitih na glasovanje. Zastupstvo cikolupno ustaže i glasuje vrhu prečnosti prodlogah i upitih, da se imo o njih pro-trosati i zaključiti. —

G. Bukovac nastavlja: Zašto, g. načelniku, nevršito dakklo zaključko obd. za-stupstva, zakonito učinjene; zašto nje-

zili o priboroviti sastavu, i do očekovanja administracije zavoda "Mosconi", a navlastite računatih od 1886., imeno-van je odbor od sličnih osobnih:

1. G. Lovrić Antun, 2. Načelnik Štjepan, 3. Velan-Močar Josip. Čast mi jo stavit će upit na g. načelniku, jo li se po-brinuo sazvat taj odbor, ako nije, kao što je istina, čim opravljeno taj nomin?

II. U sjednici upravitočkog vijeća grada i porozne obalne Pazin, od dne 7. junija t. g., u točki 8. zapisnika, zaključeno je i odabran je odbor od 4 lica, da odluči vrhu plaćati za dva gradska pomotoda, dva noćna stražara i dva poljska čuvara; u osam dana imao se jo razpisati natječaj, a odbor bio ovlašćen imenovati najbolje molitlo, to u dođućoj sjednici to predložiti na potvrđenje. Odbor bio je imeno-van kako slijedi:

1. Anđan Lovrić, 2. Stjepan Načelnik, 3. Josip Velan-Močar, 4. Ivan Slokočić.

Pitam g. načelniku: zašto nije vršio svoju dužnost?

III. U točki 10. zapisnika sjednicu grođeljčnog vijeća od 7. junija t. g. odlučilo se jo popraviti put, koji vodi od željeznicu u solo Bortoši; opot bio je imenovan ženj odbor, da izviđi, imo li noven po-trebitog u obd. kasi, a vrhu toga imao

nalog obratiti se inobromu do c. k. očestovnoga komitata, za izhodjenje novčano pri-pomoci, i to sve učiniti u vremenu od 8 dana. Od 7. junija došlo smo do 29. agusta, a još se po navadi spava.

Pitam g. načelniku: zašto nije opet vršio svoju dužnost?

Isazi avakov četvrtka na obalni arku.

Dopis se pojavljuje oko se i notiskuju.

Nobilijegovan listovi se neprimaju. Prodaja u poštarnom stolj 5 for. za soljak 2 for. na godinu. Razmjerne for. 3/4, i 1/2 za polgočnu. Ivan carevino više poštarnim.

Na mali jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Toronto br. 12.

Gosp. načelnik odvratil: G. Sterpin, kao upravitelj zavoda "Mosconi", poslao je prod par dana računo od leta 1886., ja nisam još progledao isto. Odbore nisam sazvao, jer su mogli sami doći.

G. Bukovac želi, da se sve to konstatira u zapisku.

G. Bertoša predlaže, da se glosuje o upisanju ovih upita u zapisnik.

G. načelnik reče: Postavljam to na glasovanje.

Zastupstvo jednoglasno odluči, da se imaju upisati ovi upiti radi dalnjeg ravnanja u zapisnik. —

Točka 2. Prodloženje spisa odnosnih sa nekima gradjanom Pazinu, proti zaključku proglašenja hrvatskoga jezika, urođenim.

G. načelnik ovlašćuje tajnika na čitanje spisa u toj stvari. Tajnik pročita u originalu dopis sl. pokraj. odbora od 14. junija t. g., br. 2021, upravljen vis. o. k. namjestničtvu u Trstu i tumači istoga u hrvatskom jeziku.

Iz ovog dopisa proizlazi: Sl. pokraj. odbor pritužuje se kod vis. o. k. namjestničtvu proti zaključku obd. zastupstva u Pazinu radi odluke, da hrvatski jezik bude urođenim podnima na ogled odnosići zastupstvu, izjavljujući, da nije istinito izjavljeno obd. glosovanje, knjige da se ondje rješava spisa gradjanom jedino u talijanskom jeziku, jer da je točna dokaz priklopljeno rješenju občinskom dnevniku "Matu Paladini", izdanu na talijanski podnosek u hrvatskom jeziku. Kako nadalje redom dopis, da onaj zaključak očito veleđe, po umjeru pokraj. odbora, ustanova 8. 10. tom, drz. zak. od 21. decembra 1887., počte je avokatu pozvano, da se i u svakoj talijanskoj govor obdobjivo u občini Pazin, a koji jezik mora biti izjednačen u hrvatskom u svih spisih i javnih manifestacijama u občini, a nešto pulco da se mora jedino trepti po hrvatskim knjepicima. Pošto da je proti onom zaključku bio uzezen na pokraj. odb. utok nekojih gradjanih Pazina, kojeg prilaže, ista oblast, kaže ga vis. o. k. namjestničtvu na rješenju vratiti mu nadležnost u smislu § 92. obd. reda s predlogom uništenja ovog zaključka, jer prekorčuje vlastili djelokrug občine (§ 27.), a protivim je § 10. tom. dr. zak. od 21. decembra 1807.

Tajnik ista i tumači nadalje odgovor, vis. o. k. namjestničtvu od 20. junija 1887., br. 1850. III., upravljen sl. o. k. kot. kapetanatu u Pazinu, jednostavno na izjavljenje dodatkom, da bi se zaključak zastupstva imao pobliže pročitati. (Sljedi zaključak glade urođenog jezika, koji smo već u broju 36. prethodno. (Op. Ured.))

Točka 3. Čitanje dekreta sl. o. k. pok. školskog vreda od 4. avgusta t. g., br. 294., za odstranjivanje nekojih manjkavosti u premjeno ukravnenog jezika na puščkim školama u Građiću i Pljuši, a tlu u svezu i molbu iz Građića.

Gosp. načelnik daje po tajniku slatko molbu občinara iz Građića, radi primjena ukravnenog jezika na onoj puščkoj školi, t. j. iz dojakočnog talijanskog u hrvatski jezik, a upravljenim putem obd. glav. vis. o. k. zem. školsk. vredu.

Iza toga istan bje i tumačen mjesto o. k. kot. školsk. vreda br. 294., iz kojeg proizlazi, potreba priskrbljenja škol. vrednih, popravak školskih, sgradnih i promjene ukravnenog jezika na puščkim školama u Građiću i Pljuši, obzirom na vrlo slab napredak i razlog, što se djece podučavaju u talijanskem mjesto u hrvatskom, kao materinskome jeziku.

Gosp. načelnik otvara razpravu o predmetu.

Gosp. Ivan Ivić obd. savjetnik iz Građića prosi rječ, zadobiv ju nastavi: Čuo sam i razumio molbu občinara Građića. Čast mi jo i dužnost kao očetu obitelji zagovarati i vrće preporuku ovi sasvim pravednom i temeljitu molbu. Pa i sama viša sl. o. k. kot. školska oblast preporuka promjenu ukravnenog jezika na točnoj hrvatskoj, kao nekega materinskog. Napredak je doistinu slab, a to mora i biti, te se nije tomu suditi, kad se djece mudu u njima sasvim tudjom talijanskom jeziku. Pa jeli to pravo i zakonito? Nije, ovo dokaza: Popis pušča koncem 1880. obavljeno, kaže nam, da je bilo upisano u občini Građiću prisutnoga, pučanstva: Hrvata 1623, talijansko poznavajućih samo 130 osoba. Od ovih znalo je istati i pisati samo 118, a neplisnili bili ništa manje nego 1638. Proko ovih bila su trojica slovenske narodnosti.

Ovako za Građiće, a slično vredi na Pljuš. Popis propisa od 1880. občina Pljuš imala je prisutnog pučanstva 2228 osoba, od ovih 1950 Hrvata, a 270 talijansko govorećih, bolje rokuc, ova jezika

poznavajućih. Od ovih opoz znalo je istati pljeni 282, a neplisnili bilo 1908. —

Zastupstvo za Pljuš savjetnik g. Lukož Ivan mol rječ to dobiv ju, stado zagovarati vrće promjenu ukravnenog jezika na puščkoj školi u Pljušu, jer djece u svemu naznaju, dođim ičeli svjet naproduju skolom; zar nam jo sudjelju robovati, a planati krvavim žuljem stičom novac za odnarediti našu djece? Prosim, da se zaključi i promjeni ukravnenog jezika u hrvatski iztalijanskog, ali sa obligativnim podučavanjem i u talijanskom.

Savjet. g. Ivan i Ivić nastavlja: Čuvši sandržaj molbe kudogospodarom kao očaći obitelji, upravljene u lino porezno obd. Građiće, vis. o. k. zam. školsk. vredu, radi učionja hrvatskoga kao ukravnenoga jezika na onoj puščkoj školi; obzirom na to, da i nama sl. o. kr. kot. školsk. oblast, uvlječen manjkavost i nepopoljan uspjeh u napredku na puščkoj školi u Građiću, izrazlaga, što ukravnen jezik nije hrvatski, kao materinski; molim, da slavno obd. zastup. izvori glorijati i zaključiti slobodno:

I. Usvajao se cijelost molbe očaći obitelji občine Građiće, upravljena vis. o. k. zamajsk. školsk. vredu, a također uzmimo se da proučišnog znanja, dokret ukravnenog e. k. kotan. školsk. vredu od 4. avgusta t. g., br. 294;

II. naličio se obd. odboru, da odmah nastaviti potrebno predradnje učinkom ustanovljeno, pak da redom molbu obložen potrebitim prilogom, tonolištom motivacijom podnatio vis. o. k. kom. školskom vredu no malošno uveljavljeno, molod za odstrenjenoj obatajedo manjkavosti, t. j. da se obzidrom na državno tomeljno knj. i školsko znanje, uvedeno na puščkoj školi u Građiću, hrvatski knj. ukravnen, a talijanski knj. oblikujut predmet, u obziru školskih propisima, u takvom slučaju dopuštivih. —

Za Pljuš predloženje odlučio: Uzmajmo do proučnog znanja prihvatišni um dokret sl. o. k. kot. školsk. vredu od 4. avgusta t. g., br. 294., a uvlječen i tomeljnoj polopravljajuću aktu potrebnu uvedenju hrvatskoga kao ukravnenog jezika na puščkoj školi u Pljušu, te dlektično-predlogiščki razlogom ovo obd. zastupstvo odlučuje:

1. Objavašu se občinski odbor, da odmah obaviti potrebno predradnje, kojemu slatko dokuzom silno potrebuje proučenje ukravnenog jezika;

2. Pozivom na, i kru rješenju dokreta sl. o. k. kot. školsk. vredu od 4. avgusta t. g., br. 294. ima se upravljati molbu vis. o. k. zam. školskom vredu, da se u smislu učitojih državnih i školskih zakona uvede hrvatski kao ukravnen jezik na puščkoj školi u Pljušu, uz talijanski kao oblikujut predmet, dopuštiti po školskih propisih. —

Gosp. načelnik pita, da li ima još tako što dodati li prigovor. Pošto se niktko neuglavjuje, postavlja načelniku da se predlog za Uradilo i Pljuš ne glasovanju iz dan proizvodi:

ad 3. Obd. zastupstvo ustanovi u podnjonu broju jed. uključeno odobrava i potvrđuje u potpisom i slatoni svojoj motivacijom, predugov i zaključku, krećući, gosp. savjetnikom Franom Iviću — i nakuć obd. dopušteći, da bezovdušeno ovaj zaključak ozvonovertiti uznastoji, podastrinjevajući svega što troba nadložnim i pretpostavljenim sl. o. k. školskim oblastim, među kojima se odstranjivanje neuređenosti, to uvedenje hrvatskoga kao ukravnenog jezika na puščkim školama u Građiću i Pljušem prije moguće, sa obligativnim podučavanjem i u talijanskom jeziku. —

Zastupnik g. Ivan Ivić nastavlja: Iz proštanoga dokreta sl. o. k. kot. školsk. vredu od 4. avgusta t. g., br. 294., žuli smo, da se troba providiti i slatoni neko manjkavosti na raznih puščkim školama, kao proslaviti za školsko vredu, popravak sagrađenih itd.

Za Građiće n. pr. volim, da imamo potrebiti vrt. a školska kuća kružna, troba popravka doista, a još bi bolje bilo kupiti drugu kuću ili nova graditi. Moram priznati, da občina nestoji budi finansijsko najbolje; slabo nas godine ponudjaju, ima dugovih i značatak velikih. — Čast mi je u tih poslovih sliječe preložiti. —

Zast. g. Bukovac: Buduće ima se danas imonavati razne odbore, te bi se moglo ovo ove vredne potrebe porijeriti načelnikom-administrativnom odboru, da sve to valjano prouči i odluči, na koji način će se moglo svim potrošbam čim brže doskočiti i manjkavosti odstraniti na zadovoljstvo občine i o. k. oblasti.

Občinsko zastupstvo, saslušav obrazloženja obilje govornika, jednoglasno odlučuje: Ovlašćuju i nalaže se obd. odboru, da sve manjkavosti na rođenih puščkim školama izplaća, potrebita odredi i napravi za

odstraniti sve manjkavosti, na zadovoljstvo občine i o. k. oblasti.

Točka 4. Izvješće obd. dopušteće vrhu obavljajućeg poklonstva Nj. o. kr. apostol. Voldžanatu u Puli.

Gosp. Bukovac predlaže, noka bi izvlačio podao koju od odabrana gosp. občinskim.

Zast. g. Gabrijel iči mol rječ, zadovoljivši ju progovori: Voldžanim zadovoljstvom bave mi je javili, da je odabrana dopušteće, a sastojao se od gg. savjet. Antuna Bertoša, Ivica Frana i moje malenkosti, bila tako srotna stupiti pred Iubljom osobu Nj. o. k. apost. Voldžanatu u Puli, a na našu narodinu želju bježimo predviđeni i predstavljeni od mnogih ljubljivih zastupnika i predstavnika na carovskom vrlu u Beču, prosvetlog gosp. dr. Dinku Vitoželu. —

U dužnoj poniznosti, i u veseljju voljikim, poklonili smo se i pozdravili Nj. o. k. apost. Voldžanatu, uručiv osobno propoziciju, u kojoj se vrdo molili, da bi se Nj. o. k. ap. Voldžanatu udostojalo smljivoći občini Pazin i svemu našemu narodu u Istri, odredivši, da viđejo, k. državu, gimnaziju ostane i nadalju u Pazinu, to da bi se na istoj postopom uveo hrvatski, knj. naukovski jezik.

Nj. o. k. ap. Voldžanatu, naš prošlosti očarao i kralj, vlastno se potaknuo občinu i narodu občine Pazin, a našu vlastnu vođu, ministra pokazali su njemački izbornici, da žele sporazumiti se sa našim občinom strankom.

Glavila starodrška stranka «Politika» slavilo je prošlog vodnog dana dočekom zastupnicu svoga obstanka, Uredništvo, tadašnje i kvarnarske otok, potrobita je ova gimnazija, a knjolno narodu hrvatskog istraži i otok, koji noši niti jedno srođno mi vrlje Škole u svojem jeziku.

Na ovu ponizanu izjavu uglasodatovalo Nj. o. k. apost. Vod. njemu predloženom dobrotom i ljubozrastu odgovorili.

Da to da dobro prouđiti želju Vašu, a učiniti da avo po mogućnosti, da to prošnji možli narudži i zadovoljeno bude.

Molim Vlopo, da to paštov, zastupstvo ovo izjavido do ugodnoga znanja uzeti izvoli.

Zastupnik g. Bukovac zaprosi i dobitav rječ, progovori: Prelimanu najvećim veseljom do proučnog znanja prihvatišno nam učivo, odspasno obd. dopušteće, a vrhu svega Provinčni odgovor.

Nemožomo drugo nego izkazati zahvalno sro, vlastu odanost i ljubav, koju dolatno diktimo i nosimo do Nj. o. k. ap. Voldžanatu, našeg premilorštog očara i kralja Franu Josipu I. i naproti, prejavimo vladajućoj dinastijsatarovljenih Habsburgah.

Cast mi je progovoriti, da obd. zastupstvo ovo izjavido do proučnog znanja učimo, a da užiklju traktatno:

„Bog pozivi premilog i ljubljenoj nam očarci i kralju, avu prejasnu tu porodicu, na mnoga ljeta!“

Občinskoj dopušteći budi yači izredno i u zapljeni javna zahvala.

Zastupstvo obd. ustanovo se stolicai i užiklju užiklju treatait: Živlo Bog na mnoge ljeta, zromlog tam cesaru i kralju kuo i prejemu mu porodicu!

U zapljeni nota so. upisno lepa zahvala obd. dopušteći.

Zast. g. Bukovac mol rječ, to dobitav rječi: Molim g. načelniku, da se izjaviti izvoli, jeli istina što se govorka, da jo on za ovo putovanje digne iz obd. blagajnu iznos od 40 for. Ako jo, da im to opravljava?

Gosp. načelnik odgovori: da, istina je, da sam za putovanje digne iz obd. kase 40 for. ali me jo viša oblast poslala, da se pridružim dopušteći.

G. Bukovac: Mogli sto moljekati višu o. k. pol. oblast i mogli sto oteti, ali onđe zastupati občini niste mogli, jer se vas nije moglo izabrati u dopušteći, radi ponozdanicu, koja van se jo glasovala u istoj sjednici. —

Ako sto pak išli, niste imali pravu užeti 40 for. iz obd. blagajne za put; stoga pitam vas g. načelniku: Jeli kantito dobrovoljno povratiti odmah 40 for. u obd. blagajnu?

Gosp. načelnik reče: Da, ja ču povratiti 40 forinti u obd. kase dobrovoljno.

G. Bukovac predlaže, neka se zastupnik počne učitati.

Občinsko zastupstvo očitajuči: Ima se uveriti u obd. blagajnu iznos od 40 for. —

Deputacija noka pričaču račun potroška, koj se im izplaćati.

(Dalje aliudi.)

Pogled po svetu.

Trst, dno 21. septembra.

Austro-Ugarska: Njegovo Voldžanstvo očar i kralj Fran Josip bojavni još uvijek kod vojničkih vježbi u Ugarskoj. Dopušteće gradovali, županiji, svedočstva itd. predstavljaju se svom kralju, koji vijim preporučane samo odacost do priestolja već i narodnu snosljivost i ravnopravnost, čega neima u Ugarskoj niti za liek.

Carovinsko vidiča nastaviti će svoj rad negdje između 5 i 10 oktobra,

te da se uslijed toga sastati zemaljska zastupstva negdje polovicom decembra.

Ministar bogoslužja i nastaviti Dr. Gautsch posjetiti će Galiciju, da pregladu tamodaju školsko. Tom prigodom posjetiti će ministar i Bukovinu. Prošloga godine obavili se izbori onih zastupnika na českem saboru, koji su kod poslijevrednjeg saborškog zasedanja potoliko svoje mandate. To bijaju skroz nomački zastupnici, I sadu bijaše vođina njih ponovno izabrane, nu na više mjestih pokazali su njemački izbornici, da žele sporazumiti se sa našim českim strankom.

Glavila starodrška stranka «Politika» slavilo je prošlog vodnog dana dočekom zastupnicu svoga obstanka. Uredništvo, tadašnje i kvarnarske otok, potrobita je ova gimnazija, a knjolno narodu hrvatskog istraži i otok, koji noši niti jedno srođno mi vrlje Škole u svojem jeziku. Čekih i Niomacih to pozivljio jedno i drugo na izmirevo.

On kaže miju očalim, da Česka sprije dva plemena, koja su zajedničkom srobinom, duševnim i materijalnim interesima, radijim i po krvni. tako uzko spojena, da se nuda njihovo vještanje ni pomisliti bez povreda najvažnijih životnih interesih. Mnogi njemački listovi priznaju, važnost toj Riogerovo izjavi.

Novo splitsko občinsko zastupstvo konstituiralo se izabran opet svojim načinikom poznatoga rodoljuba odvjetnika Dra. Bulata.

Ugarski zabor otvara se pristiskom govorom dno 28. t. m. Od suda unapred trajati će zasedanje toga sabora 5 godinah.

Hrvatski sabor zaključio je avo sjednicu dno 17. t. m. U ovom zasedanju bijaju provedene verifikacije zastupnika, razpravljena adresa načelnika, predani nekoj zastupnici na zasednici sastavi do se opot 7. novembra t. g.

Srbija: Dno 10. t. m. započelo su konferencije u Biogradu u prisutnosti ministarab; u tih konferencijah razpravljaju se o promjeni srbskoga usta.

Bugarska: Dno 18. t. m. proslavili su Bugari godišnjicu sjedinjenja kneževina Bugarske te izočne Rumelije. Knez Ferdinand dignuo je obandno stanje u Bugarskoj, koje no bijaša proglašeno pod bivšom regalacijom. O stanju bugarskoga pitanja pišu nekoj važniji listovi, da je isto još uvek nejasno i zamršeno. Mnogi očekuju, da će se riešiti toga pitanja, oprošetiti uslijed sastanka kneza Bismarca i grofa Kalnoky-a.

Kušnja: Prigodom imonidana cara Aleksandra bijaše mnogo viša čestuljek promaknuto na više stupnjeve.

Što se tko držanja Rusije u bugarskom pitanju, uvjerevaju, da Rusija će užirati mir dokle je samo moguće bude. Škede narodnih interesih. Neuspjiju li sadači dogovori vlastih, biti će dokazana potreba, da se proglasi berlinski ugovor nevaljanim.

Francuzka: Pretendent na francuzki priestol, parižki grof Ferdinand, izdao je manifest na francuzski narod, u kojem očituju republikansku vladavinu, pod-

kojom da nemožo Franceszka doći ni do nekaknje, moći ni upliva. On se nuda, da će mu Francuzi izruđiti vlast, koju su njegovi dječdovi vršili.

Italija: Talijanske političke kruge zaokupljaju ovaj par najvećim strašnja kolera, koja harači gresno u Messini, i koja je ju prenešena u sám Rim.

Njemačka: Njemci se nadaju još uvjek, da će se sastati carevi Vilhelm i Aleksander. Car Vilhelm prisustvovao je ovih danah vojničkim vježbama prem mu zdravljaju pijo, najbolje.

Franić i Jurin.

Jur. Ha, ha, ha, ha!

Jur. Čemu se tako sređeno smiješ?

Jur. III, hi, ho, ho, ki se ne bi tomu smiješ, da su se lindarski šaranci s Matetom posvadili, i u onim jo brčanu mudiču, svodi i porečku „babu“ za niš, ku se zapliš u njegov kulin.

Jur. Tako su postili na očilu njega i njegov kulin?

Jur. Vero ja, ab da su i oni, akopromi su svr zapadni, videli, da ni ču s Matetom kumodjet.

Jur. III, hi!

Jur. Ho, ho!

Jur. Ma da bi rod, brato Jure, da ni po rodički inžinjer na Buzedonu, da na pravu on potrebit most pod Buzetom zavadi koljega te lani bil Moročki tamo i obeda, da do on skrebat, da so ta blagdenost moat podigne?

Jur. Tor mi stuli votnajomi, na Buzedonu, a inžinjer imaju sadu puno rukli postila na Motovunidino.

Jur. Što bi bit tamo vrzo votnajomi?

Jur. Nevo, postili su na 19 ovoga mjeseca.

Jur. Tako nato dod morit na Saloz?

Jur. Tamo su ved doista zavorili kada su bili votnajomi, nego da njim ut do more va ekvadoru.

Jur. Mihalič dake, da donec još dolet inžinjeru za most pod Buzetom?

Jur. Kada misi na Motovunidino, to pod va Opreće, a kada ved nobudu nigde votnajomi, to pak k vam dod.

Jur. Blagdeni slab na dulim, zan...

Jur. Si čul prodaznju nedjelu vedor, kako su neki pažnici Talijani pred Građenom tuliš?

Jur. Nisan no logo mi jo Luča povida, da jo duša, da su to bila gospoda pažnica.

Jur. Aj po Franiću, ako gospoda tako tule, da to pak dolat njihli kafelni.

Jur. Morda to bit tožaki i delave pametnej lego su njim gospodari.

Jur. Aj su proz morda.

Različite vesti.

Cestovni odbor u Podgradu. U podgradskom sudbenom kotaru bijahu izabrani sljedeća gospoda u cestovni odbor: Slavoj Jenko iz Podgrada, Ivan Jurčević iz Markovčine, Gašpar Kastelic iz Matörje, Sebastian Pip iz Šapjan, Miho Jurčević iz Pasjaka, Jakov Valenčić iz Hrušice i Anton Zadković iz Mun. Dno 4. augusta konstituirano su taj odbor ovako: predsjednik g. Kastelic, namjajstnik g. Jenko.

Ovim izborom zadovoljeno je posvema pučanstvu onoga kotara, kojo naziro u spomenutoj gospodi svoje prijatelje i dobročinitelje.

Občinski izbori u Motovunu, kr. su započeli u ponodjeljak dne 10. t. m. a trajati do 5. danu, vrso so — kaka dozvemo — vrlo povoljno za hrvatsku straku. Dno 19. i 20. t. m. bilo je treće izborno tjelo, kojo je — kako nam je od tamo prijatelj južer brzjavlo — izabralo narodno predloženike.

Opštinske dičnjem Motovunom na prvoj pobjedi, kildome njim prdačno: živili i arstno unapred!

Občinski Izbori u Vrbniku. Dno 20. i 21. t. m. bijaju obavljeni občinski izbori u drenovom Vrbniku. Kako nas od same pristjaljivo brzjavlo obaviočio, bijaju izabrani jednoglasno narodni predloženici. O tih izborih prihvatimo još slikeču vlast: Ete uprava dovršila občinski izbori u sva tri tjela. Kao što je bilo očekivati, hrvatska straka nadvladala je jednoglasno. Nekadanji paše pripravljaju se i ovaj put na odpor, nu vidiv da će ostati u ogromnoj manjini, niti nepristupišo kod glasovanju. Mislimo, da će im ovo biti poslednja putubina, to se nigda više neće polazati preko poštanju ljudi, da lovi u mutnom. Kažemo im po stoti put, da Vrbnik ostaje hrvatski grad, koji se nigda više neće predati u ruke šarancima. Živili svilostni bivali Živio hrvatski Vrbnik!

"Slovenski Narod" donio je prošlih danah vrlo zanimiv dopis iz Pula, u kojima ova tužno stanje istarskih Slovaca iščuvajuči oštvo al pravodno narodno neće protivnika, modju koja ubraja i kanfanarskoj kapelani, rodom Slovonen. Na čast mu bilo!

Glavna skupština Bratovčinu hrvatskih ljudi u Italiji obukljavati će se — kakve bijaše u poslednjem vremenu javljeno — u ponodjeljak dne 8. oktobra t. g. u Knastvu. Pozivljemo ovim ponovo sve članove i prijatelje tog društva, da se minogobrojno obduštuju i dobitku dočekuju i učestvuju.

Hrvatska skupština u Vrbniku pravljila je nadživotu dno 25. t. m. zakavku na predstavom, koju dali prihod namješteni je Bratovčini hrvatskih ljudi u Italiji. Pošto je zavajil te vrlo plomljivo svrhu, dade se obdušiti, da do ju ponosili mnogo dobrojno obduštuju i učestvuju.

Iz Novsade, u bušnjkom sudbenom kotaru, pljuvan, da jo tamo dno 18. avgusta t. g. u 4 sati poslije pedno u vremenu olujku udario grom u stotri stoga ljudi i jedan skandal, što je sve naglo izgorjelo. Pogorvala nobljina osiguran, te mu je tim nanešena voljna skela, jer je skroman i jer je imao u skudnju osmisljena, oružja i živeča.

Pomoži sramotnu tko promoža!

Konac školske godine u Barsadi. Dno 31. pr. ug., posto je to jo učilištu svetu milu i učilištu obično zahvalnost na svršetku školske godine uz priznatut mnogobrojnog ovaljajnjeg podočnog puka, držao je školski lept ovo puklo udjone.

Izpitu priznatutu su u nekoj dojnoj domaći gospodare, neš dočeli radoljub, voličljajom gosp. Tomo Kumbiću, občinskom glavar gosp. Ivan Turđoli, više stranjeko gospodu i gosp. Lovrenčiću učitelji. Muške učitelje djevojko polazila je školu preko 100.

Du su djevojke mučljivo polazila školu a gosp. učitelji, priznatutu naišo Niko Buđalić, najdušomljivo svetu učiteljku dužnost vratio, dokuzom je bilo izpit.

Djevojku vrlo točno i dobro odgovarala mu avla pitanja, to su se mogli svrputljati ovajduši, kakve shvađaju i razumiju svoje prodrome, u kojih su bili poslušani.

Lipopolis i pravopis djece su vam izvarene polazilo veleđini. I ova, nemaju nega lanjske godine, osvjeđeni smo so, koliko našem gosp. učitelju na svrnu loži poučku našoj djece u poljoprivjetstvu, skošim mi jedino životarimo. Tu si mogao vidjeti od same školske djece učinjeno malo sjekira od drva, vile, grabeži, mitikoi, mrdvo, bljanje i više komada oruđja, kojo se upotrebljava kod obradživanja polja i kudi.

Vredni naš gosp. učitelji držao je marljivo i optovnici, koju je takodjor polazio lijevi brod odrastu djece.

Mi se moramo upravo dići s našim veleč. gosp. župnikom i prveriodnim našim gosp. učiteljom, jer so toli svojki brinu godišnje za našu obrazovanju i učitelju, a koliko bi to svim koristilo, znati će najbolje naši zidari, kljescari itd., kojim treba za svaki malo načet (disen) i prorađun (preventiv) tražiti inžinira. A svim zahtjevom podpunoma zadovoljavaju hrvatsku školu. Cijelome, da će jedan dobr i dobar otac odposlati svojeg sina u gimnaziju, da se izškola. Tako valja! Naprvo Brodčani. Odititi so moramo, kako gosp. levranski učitelj mirno duše svake godine naš gradit

posjeda, promda mu nisu nit najmanja po volji njegovi stanovnici i kojim samo kad može prkoni. Osobita mu ldo hvala, što je prigodom izbora tol uzbrotioš u občinskom urodu u Lovranu, da so nobi dalo nekojim Barsčanom izborno listino, promda nije on o tom još smio ništa odnijeti, pošto nobijao još zastupnikom izabran. Njemu je valjda sve slobodno i može sve što hodo. Čujemo, da on drži za uljudnost odgovarati na hrvatsku upit talijanski, kao da nije Slovenc iz Šožano. Ne smijemo mu zaboraviti ni na one prezirne i mrzke izraze, učinjene lanjsko godinu gledo našo djece. I onog čemo so još, dugi ajedati.

Kupovanje glasova kod izborih. Viši putali javili smo voć našim čitateljim, da je kupovanje ili prodavanje glasova kod izborih (občinskih, županijskih, državnih) kažnjično. (Članak VI. zakona 17. dočena 1892. D. Z. br. 8, za god. 1888.)

Ovih dana stali smo jednu takvu kaznenu osudu, gdje je u Časik neki občinski u Plešku bio kažnjen, što je kod tamjanjih občinskih izborih turao u ruku blračan izpunjeno glasovitoš občinu Šim, da će još poslije izbora platiti pivo. Radi toga bio je kažnjen, jer jo u istini knesnje za one blrači pladno pivo. On su jo radi to osudo pritušio na vrhovni o. kr. knesnoljni sud u Beču, to naveo u pritušbu, da so ih poslije izbora napajalo blrači a da so ih nisu pitala, na koga su glasovali. Vrhovni Sud rešio je dno 5. travnja 1887. br. 14448 ox 1888, zabralo je pritušbu, jer je kažnjično da bilo počinjen u vremenu, kada je učitelj obduš ponudio, da da se to platiti pivo a dotični blrač nije odbio ponudu. Nadalje je vrhovni sud izrekao, da može se učiniti krivoom toga proustupnika i onaj, koji je u svrhu obeda ili palači plati i samu jednu čaku vina, pivo ili drugoga kogača, piće II foli, koje bi htio mornarim sami platiti.

Ova cruda neka bude učinu narodu na znanje i ravnenju kod izbora, to neka odmah sudu poštavljaju ovo one, koji nadežno su nekojko "biguli" zavestili nadogru novčana sružnica.

Godišnji izpit u moščenilčkoj školi. Dno 30. pr. u državo na ovdje, po obdušenjih sv. mili i učinjenjem zahvali, godišnji izpit u našoj publikoj učionici. Izpitu priznatutu su mnogi otci i matere, gosp. glavar Ivan Turđoli, učitelj i učiteljica iz Lovrania sa još nekojko gospodima.

Izpit bilo je slijep i u svakom obziru polivalent, što suv kazuju voljku marljivost i radinost naših gosp. učitelja. U svim priznatutu pokazana su školska djeva priznatutu značaju, a osobito pjevanje izpoložio je baš kereno. Pjevalo na samo svu djevu, ukupno više i pojedini (holo).

Gosp. učitelji vrtnjivo su jo takodjor

marljivo za optovnici, to nam je baš

ugodno, što do kinala učilišta vrt.

u kojim do mosti obrazili učitelji,

uzeti suvi konji privatnih posjednika.

Na javnih mjestima namješteni su kotti sa

svarom u vodim na obecu porabu. Matična

kola prati vojnici, budući so jo dogodilo već više putnih, da je na padanju jurišalo

na kota, prevallio jih, in mrtvace spuštilo

na lomade. Danas prispjala su 72 lice

učilišta iz Napulja, Palermu i Cataniju. Kralj

Humbert poklonio je 50,000 lirah, to izjavio

da će, potraži u sudjelu zavojno stanje

još koji vriono, dodl osobno, da novoči

oboljelo je više uznikli. Kažnjenici bješo

se pobinili, te jih jo vojnici moralo

svladati. Poučljuju 24 sata oboljelo je

od kolero 100 osoba, a umrlo 72. Grobni

dobjavlja 15 lirah na dan.

Zavod za proštrionje vjere kršćanske

u Rimu poznat pod imenom "Propaganda".

U tom god. 1882. razdolio je do sada

među misionarje 220 milijuna talijanskih

francu. Kroz to je vremec s. stol. podigla

200 novih biskupija. Sada ima u Indijama

26 nadbiskupija i biskupija sa 1200 svećenika,

u Indoneziji, Kini i Japanu 50 apostolskih

namjornika sa 1400 misionara; u Africi

2 nadbiskupa, 22 biskupa, 17 apostolskih

vikariata i 16 apostolskih prefektura; u sjevernoj Americi (eng. teritoriju) ima 30 biskupija.

Katalog. Upozorujemo svetov, našo

čitaoce na temom izdaji ilustrirani katalog

za jesen i zimu 1887-8., kojega je izdala

poznata tvrdka "Kammer & Fischier" u

Beču VII. Richtergasse 11. Ovaj zapisnik

objavlja sve novosti mode, konfekcije i drugo potrebšće. Neka si dakle stov.

Staci načarne taj zapisnik, koj se dobije

sa urezi b-a-d-a-v-i-s-r-a-n-k-o. Ova tvrdka

bi vi se takodjor drugim narubčanim, koj

nepadaju u njeznu struku, to ih vrši

svestno i točno.

Broj 2884.

Uglodnom Uredništvu lista "Naša Sloga"

v Trstu.

Prilogom članka uvrštona u mjestostu

lietu "Naša Sloga" od 11 kolovoza 1887

Br. 82 pod stanicom Savinjent 6. kolovoza 1887 poziva se na temelju §. 10 stan-

parškog zakona To ugledno Uredništvo

na zahtjev e. k. okružnog Peglavarskog

Pulj 14. t. m. Br. 8781 da izvoli uvrštit

u više hrvajoni ist sljedaju

Izpravku.

Nije istina da je carska zastava koja je bila izvijesena na občinskoj sredini u San-

vinjentu na slavu čina koju bi potvrdio

pokranjski zakon o preustrojstvu občina.

St. Vinčenti kad neodvisno obdine, bila

ravljena, pod nogu bacena i raztrgana.

Dvojno se nasuprot iz povedenih iz-

traživanja da je ona zastava koja visi

na jednom prozoru školsko zgradi, bila

sluđljivo dohvaćena od nekog previsokoga

voza sjer koji prolazi onim putom.

Ustup je učinio načinom nadzora od

člana učitelja, koj je na tom toku

zastavu učinio nečistoću, a učitelj je

